Ч. 120. (619). Львів, четвер дня 7 червня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В занятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись (Редакція: Руська ч. 8). Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвартьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвартьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	27 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

Про потребу реальних ґімназій.

Вже від довшого часу завважано по всіх австрійських краях, що образоване молодіжи в середних школах іде в дуже односторонвім напрямі, що велика більшість її звертає ся до клясичних гімназій, а відтак до університетських факультетів, і доставляє дотичним станам над міру кандидатів, для котрих не стає опісля поміщеня. За те проявляв ся великий брак кваліфікованих людий для практичних звань. Особливо відбивала ся хиба в Галичині, а вже найбільше в нашій українській суспільности. Досить сказати, що ми не мали досї в нашім же рідвім краю ні одної української школи виділової, ні одної промислової, ні реальної, ні торговельної, ні навіть реальної гімназії. Супроти того пхала наша молодіж безмисно лиш в гімназії, не розбираючи, чи буде вона туди надавати ся, і яка будучність її там жде. Не дивно, що в нашім суспільнім житю проявляли ся великі люки, котрі давались прикро відчувати.

На оправдане сего стану чуло ся у нас нераз, що в нашім краю нема розвиненого промислу, а супроти того немає для молодіжи на сім поли більшої будучности. Може бути, що надто численві кадри висше образованих фаховців не найшли би були відповідних поміщень, всеж таки бачили ми, що у нас був в тій области страшний брак людий. Се показало ся найлїпше, коли наша суспільність стала братись до закладаня ріжних інституцій: фінансових, господарських, торговельних, промислових і др, і не находила до сего кваліфікованих фаховців.

І діяло ся, що втягано туди адвокатів, урядників, професорів і священиків, і поручувано їм ті чинности — часто навіть лиш як побічне занятє. Та чи було се дуже користне для справ, не знаю. А що вже говорити, кілько то діл, котрі у других народів вже від давна красно розвивались, стояло у нас зовсім нетиканих, бо не було до них відповідних сил.

Коли сі виховавчі відносини уважали ся всюди вже перед війною анормальними, то щож говорити про теперішний час, що настав з війною. Ми читали, що на ріжних міністерських і заводових конференціях обговорювано се, що належить звертати конечно науку молодіжи на практичну сторону. Сей погляд підніс з особливим натиском наш новий монарх. Колиж така потреба признає ся нині в західних краях, то щож говорити про Галичину. Наш край зістав же зовсім збурений і знищений, та потребуватиме через дуже довгі роки відбудови і поновного здвиганя в нім всякої культури. Однак до всіх тих задач треба буде фахово образованих людий, — а тут їх немає. Справді розпука бере наших свідомих мужів, коли застановляють ся: до яких ріжних праць треба буде брати ся, а як немає у нас до сего фахових сил.

Певно, що воно трохи запізно починати аж тепер приготовлене відповідних кадр. Однак лїпше пізно, а таки взятись до діла.

Потребу фахового образованя нашої молодіжи для практичних звань відчуває нині живо — супроти кольосальних завдань відбудови краю — ціла наша суспільність. Всї говорять лиш о тім: витворюймо як найбільше фахових людий — се і для загалу конечне, і для тих самих буде дуже користне. Ось в послїдних місяцях мали ми у Львові пару разів педаґоґічні обради; а хоч являлись там переважно ґімназіяльні професори, то признано одноцушно конечну потребу в нинішну пору реальних наук. А вже наглядним доказом загального настрою може служити факт, що в послідвім часі порішено в Перемишли переміняти з новим шкільним роком тамошний дівочий лїцей на реальну ґімназію. Колиж зроблено се з дівочою школою, то о скільки більша конечність того заходить у мужеської молодіжи!

Ми вдячні українським членам ради шкільної краєвої, що узглядняючи пекучу потребу і бажаня нашої суспільности, піднесла сю справу на послідвім засіданю ради шкільної і домагали ся постепенного переміненя філії львівської української ґімназії на реальну ґімназію. Видко, що їх голос найшов послух, бож на днях появило ся оголошене львівської ґімназіяльної дирекції, щоби родичі, бажаючі посилати своїх дітий до реальної ґімназії, зголосили ся до 8. червня с. р. Се має бути почин до сповненя наших желань.

В такій хвили позволю собі висказати в сїй справі деякі гадки. В послідвім часі підношено у нас нераз, що нам потрібні передо всім реальні школи. Не перечу сего; але я потягав би на разі таки за реальними ґімназіями. Поминаю вже, що на отворене реальних шкіл потребували-б ми вже призволеня сойму, а через се мусіла би справа проволочи ся.

Важнійше для мене, що ми мусимо числити ся з [illegible] вкоріненими у нас традиціями, а то і зглядами педаґоґічними. Найперше, наша публика звикла від давна видіти перед собою лиш ґімназії, — і тому приходило би їй тяжко зривати нагло з давною привичкою і звертатись від разу до зовсім нових шкіл. По друге, при віддаваню 10-літних хлопців до середних шкіл не годні часто родичі спізнати, чи їх діти надають ся більше до ґімназії чи рельної школи, — се показуєсь звичайно аж в дальшій науці.

Супроти такої непевности являє ся правдивим виходом реальна ґімназія, бо вона лишає дітям вільну дорогу піти в дальшій науці після своїх спосібностий або в одну або в другу сторону: на університет або політехніку чи торговельну академію. А вже й не говорити, як великий практичний хосен осягають діти, коли замість мертвої греки (котра їм в житю зовсім не придатна) учать ся живої всесвітної мови: французької або анґлійської, а до того присвоюють собі ще вельми цінну науку рисунків.

Оголошене львівської ґімназіяльної дирекції приняла вся львівська українська публика з великим вдоволенем, тай нема сумніву, що й весь край привитає його радісно. Лиш мале лихо в тім, що термін зголошеня (8. червень), визначений здаєсь через раду шкільну краєву, надто короткий, так що родичі на провінції не вспіють може так скоро дізнатись про річ і зголоситись.

Тому прошу Всч. духовеньство і пп. учителів, щоби зараз звернули на се діло увагу інтересованих родичів і склонили їх до безпроволочного зголошеня — хочби воно, не з їх вини стало ся трошки й по терміні. Я певний, що по вакаціях зголосить ся до відділу реальної ґімназії нерівно більше, як до клясичної ґімназії. Але ходить о се, щоби поставити вже в теперішнім терміні поважне число зголошених учеників і дати сим раді шкільній краєвій незбитий доказ, що така школа є нам доконечна і необхідна. Очевидно, що діти не потребують тепер самі приїздити (бож з ними не будуть тепер переводитись вступні іспити), а вистане зголосити їх письменно.

Хоч справа ступила ніби на добру дорогу, то по моїй думці нема ще повної певности, чи вона буде справді переведена. Я бою ся, що — як се з нами звичайно робить ся — будуть підносити ся ще ріжні формальности і трудности. З огляду на се повинні ми тим більше сповнити поставлене услівє, щоби на основі численного зголошеня учеників змусити відтак рішаючі чинники до сповненя нашого жаданя.

Вкінци замічу, що на нинішний час і на грядучі нові потреби народа є отворене реальних ґімназіяльних відділів лиш в одній нашій школі рішучо недостаточне. Я певний, що ся справа піде в слідуючих роках скорим ходом вперед і огорне більшу часть наших ґімназій. Однак воно являє ся вже тепер конечним, щоби для потреб середної полоси Галичини примінено те саме також в перемиській ґімназії. Я гадаю, що наші перемиські братя, котрі зреформували вже свій дівочий лїцей, мусїли певно поробити потрібні заходи й що до мужеської ґімназії. Олаж виказувала завсїгди дуже значну фреквенцію, а через те дала би певно достаточне число учеників для відділів одного і другого типу школи.

Світ живо поступає і тому йдім і ми живо вперед!

о. Александер Стефанович.

Нові приписи в справі подань о рекламації.

Урядово оголошують:

При ц. к. міністерстві краєвої оборони у Відни є окремий „відділ для рекламованих“, якого завданем є провірювати всі подання о рекламації або о продовжене часового звільненя, без огляду до якої категорії військ належить той, що просить.

Провірку подань переводять комісії, до котрих, кромі окремих урядників, належать також представники ц. к. централї. Сей склад дає повну запоруку, що всі подання і просьби будуть полагоджені відповідно, з узгляднюнем всяких гідних узгляднення обставин.

Супроти того всякі письменні, устні або телеґрафічні запити, звернені до відділу для рекламованих не мають найменшої цїли, а тільки утрудняють урядоване, збільшаючи обєм праці.

Для улекшеня видано нові приписи в справі вношеня просьб і подань о рекламації. Після них інтересовані особи можуть вносити просьби о рекламацію або особисто, або через заступника тільки до відповідної власти в тій громаді, в котрій сповняють свої заводові функції і тільки при помочи спеціяльно в тій цїли виданих друків, котрі треба виповняти.

З Комітету помочи для виселенців.

(Комунікат).

Український Комітет помочи для виселенців у Львові повідомляє, що після порученого Комітетови розпорядку ц. к. Міністерства внутрішних справ у Відни з дня 12. марта 1917, ч. 10.810, признано по думці точки VIII. розпорядку з дня 30. падолиста 1916, ч. 60.745 повітами виселенчими слідуючі повіти: Добромиль, Лїско, Мостиска, Яворів, Тішанів, Старий Самбір і Городок Ягайл. і що виселенцям, приміщеним в тих повітах має бути безпроволочно виплачена державна підмога почавши від 1. грудня 1916.

Міністерство внутрішних справ застерегло собі узнати на внесок ц. к. Намісництва яко громади виселенчі також ті громади, що знаходять ся в політичних повітах положених серед дальшої воєнної области: Рава Руска. Жовква, Львів (і місто), Рудки, Дрогобич і Турка, як також громади положені в тій части повіта сокальського, що лежать на захід від Буга, —

а після рескрипту з дня 19. мая 1917 ч. 10.423/17 ц. к. Намістництво предложило вже що до тих повітів відповідні внески ц. к. Міністерству внут. справ.

Ал. Кмицкевич
голова.

Війна.

Приготованя до нової битви на заході.

БЕРЛІН. Voss. Ztg. доносить: На заході роблять тепер нові приготованя до дальшої битви. Відбувають ся пересуваня військ. Деякі відтинки фронту, прим. коло Кентен, обсадили замість Анґлійців французькі війська. Діяльність артилерії щораз зматаєть ся, а місцями доходить до барабанного огня. Коаліція приготовляє ся до недалекої загальної офензиви на всіх фронтах.

Заява в справі Росії.

ГАГА. Голяндське Nieuw Burea доносить з Льондону: Вижидають тут, що Льорд Джордж нині або в четвер зложить в палаті громад важну заяву в справі положеня в Росії.

Острілюванє Остенди.

БЕРЛІН. Урядово: Ворожі монітори острілювали дня 5. червня Остенду. Згинуло пару мешканців Бельґійців, а пару є ранених. Заподіяно невелику шкоду в будинках. Вивідні переважаючі сили що супроводили монітори, стрінули наші два кораблі, з котрих один „S 20“ по завзятій борбі потонув. Ми вспіли вратувати частину залоги. Ворожі кораблі попілені кілька разів. Уступили вони в наслідок огня надбережних батерій.

Останні французькі резерви.

МАҐДЕБУРҐ. З Цюріху доносять: Часописи доносять з Парижа, що у Франції почато вже покликувати до військової служби останні людські резерви.

Анархісти в Петрограді.

КОЛЬОНІЯ. Про відносини в Петрограді подає Köln. Ztg. довшу вістку з Штокгольму, після котрої анархісти обсадили палату князя Ляйхтенберґа. Нічю переїздив головні улиці чорний автомобіль і стріляв до всіх людий, головно до війська. Автомобіль був зоружений скорострілами. В одній фабриці осів анархістичний клюб, що теророзує цілу околицю.

Італійське пораженє.

БЕРЛІН. Lokalanzeiger доносить з Мальме: Після нейтральних звідомлень найбільше потерпіли при останній офензиві Кадорни льомбардські бриґади. Коли д. 16. мая удало ся італійським військам після найзавзятішого барабанного огню вдерти ся до австро-угорських становиськ під Костаневіцою, думала загальна італійська армія, що перелім ворожого фронту її вже повів ся. Також найвисша команда була тої думки і вислала до Риму побідну депешу, в якій доносить про перелім ворожого фронту. По етапах і в горішній Італії дзвонено в усі дзвони, проголошуючи велику побіду Кадорни. Коли положене під Костаневіцою було найкритичнійше, наступив сальний австро-угорський протинаступ, який викинув Італійців з занятої ними области. При сім потерпіли вони якнайкрівавійші втрати. Коли начальна команда довідала ся, що перелім в дійсности не вдав ся, вислала до Риму якнайскорше прикрашене представлене подій.

Державна Рада.

П. Крек заявив, що південно словянський клюб не тільки не буде робити трудностий, але навіть з переконаня буде голосувати за внесенєм. Найліпшою відповідю на престольну бесіду буде приняте сього реґуляміну. Правительство ґр. Клям-Мартініца в престольній бесіді, за яку поносить відповідальність, сказало, що бажає лишити собі отверту дорогу до зломаня конституції, коли партії, від яких побирає щоденний хліб на свої карти призначуть хвилю на октройоване відповідною. Тому правительство не хоче, щоби Монарх зложив передвидженy в основнім законі присягу. На се відповість партія бесідника бажанем парляменту. В усіх справах, також в справі німецької державної мови, в справі відокремленя Галичини, поділу Чехії на округи, взагалі в усім, що належить до дальшого розвитку політичного житя Австрії, парлямент мусить забирати голос.

П. Станек: Чехи старали ся в комісії виклинати у товаришів Німців почуття справедливости для жаданя, що кождий вибраний посол повинен мати можність промовляти в палаті в рідній мові і щоби те, що він скаже, було в ціли ненарушимости втягнене у протокол, як се досі діє ть ся тільки з німецькими промовами. Одначе німецькі посли остали сторонничі, як перед війною. Бесідник в останній хвили апелює до цілої палати і до всіх партій, щоб дивились на справедливість. Німці мусять погодити ся з тим, що не самі, тільки з иншими вдоволеними народами будуть спільно правити в Австрії, инакше не буде ладу в сій державі. Партія бесідника жаліє над сим, що президент міністрів в престольній бесіді лишив собі фіртку, щоби евентуально ще раз зломити конституцію в інтересі Німців, проти ненімецького населеня.

П. Калина: Не можна дурити себе, щоби реґуляміи причинив ся до поправи конституційних і парляментарних відносин. Бесідник звертаєть ся проти абсолютизму, що панує в Чехії. Ся сама партія, яка була патроном нового реґуляміну, заявила по престольній промові устами п. Вольфа, що дорога до октройованя є тепер свобіднійша, ніж перше. Приняте сего реґуляміну було би ділом самовідреченя. Посли не можуть говорити свобідно, бо не один дістав тільки відпустку з війська, а по сесії буде знов підлягати військовій дисципліні. Бесідник остерігає перед психольоґією народу, який скаже, що в найтяжших часах посли принають собі великі плати. В кінці застерігаєть ся проти всякого натиску, що походить від цензури.

П. Воллек: Христ. суспільна партія буде голосувати за реґуляміном. Бесідник полемізував з виводами п. Калини, котрий домагаєть ся для послів військового привілея, що на народ зробило би як найгірше вражіня. Нема військової власти, яка осмілила би ся робити послови неприємности за його парляментарну діяльність, а коли-б те стало ся, то цілий парлямент ставув би в обороні свого товариша.

П. Романчук: Українці мимо свого становища за палатою не можуть бути за реформою реґуляміну. Ся ціла реформа стремить до сього, щоби зробити неможливою обструкцію, але треба відріжнити обструкцію ужиту як спосіб натиску від такої, що є обороною проти насильства над народом. Українці бажають зміни реґуляміну, не думають робити перепон і трудностий, але вважають сю реформу за пробу і є пересвідчені, що після сеї проби мусять наступити нові більші ґрунтовні реформи. Нинішня реформа є односторонна, не є конечна, а з другої сторони не вистарчає, тому й Українці не можуть бути за нею.

На тім замкнено дискусію. Палата рішала перейти до подрібної дискусії, яка ведеть ся з поділом матеріялу на 5 ґруп.

Справоздавець Гуммер почав дискусію над першою ґрупою і радив скреслити з закона § 7., який звучить, що підчас сесії державної ради члени палати послів є звільнені від всякої військової служби і особистої чинитьби, о скільки на їх просьбу палата не дасть їм відпустку. Сей параґраф містить в собі зміну військового закона, закона про загальне ополчене, значить ся законів умовлених з Угорщиною. Треба отже в тій справі порозуміти ся з Угорщиною.

П. Рибарж уважає пожаданим, щоби посол, який так само ділав в публичнім інтересі як державний урядник був звільнений від військової служби. Поки се не станеть ся, не можна говорити про ненарушимість,

П. Зайц: Соц. демократи будуть голосувати за зміною реґуляміну, який має бути охороннм валом проти правительства, які не хотіли би допустити виявленя голосу народу. Що до внесень пп. Седляка і Франта в справі вписуваня до стенографічного протоколу ненімецьких промов бесідник заявляє, що нині є се фактично неможливе. Треба сподіватн ся, що з часом в дорозі компромісу найдеть ся на те спосіб.

В голосованю принято першу ґрупу. Ґрупу 2. принято без дискусії. Приступлено до дискусії над ґрупою 3.

Справоздавець меншости др Евг. Левицький: Ми є за утворенєм можности парляментарної праці в палаті, ми є за палатою, особливо в нинішній хвили, коли ходить о усунене абсолютизму, одначе

Українці мусять виступити проти такого реґуляміну,

яким є нинішний проект. Вправді в сій хвили рішаючі чинники проголосили програму демократії і самоозначення народів, одначе се є тільки відгук великого перевороту на сході Европи. Треба одначе побоятн ся зміни декорації. Говорить ся, що парлямент є нині конституційним чинником, має забирати голос в усіх справах так, як в инших конституційних краях, одначе факт, що Монарх не зложив присяги на конституцію, доказує, що сі запевненя і сі прихильні для парляменту настрої треба приймати cum grano salis. Ми признаємо безумовно конечність вдержаня сього парляменту, відчуваємо її може й глибше ніж инші, одначе з огляду, що все ще грозить нам відокремлене Галичини, що грозить нам октройоване, яке може вкинути нас у ще більшу зависимість від наших національних неприятелів, не вільно нам годити ся на такі зміни реґуляміну, які позбавили би нас всякої свободи руху в хвили, коли знаємо, що все ще висить над нами меч Дамокля.

Українці не можуть позбавляти себе права публичної дискусії в палаті з важними внесенями, передовсім тоді, коли ходить о справи насильства над народом. Бесідник зголошує кілька разів уже ставлене внесене, щоби правительству визначити точно визначений речинець до відповіди на інтерпеляції.

Принято ґрупу 3 4 і 6.

Далі забирали голос инші бесідники, між ними п. Станек в справі цензурованя цісарських промов і п. Сінґалевич, який запитав президента, чи поробить відповідні кроки в дипломатичній дорозі в справі повороту вивезених послів Окуневського і Старуха.

Президент обіцяв порозуміти ся в тій справі з правительством.

Зголосили внесеня, зглядно внесли інтерпеляції м. и. пп. Василько і Лукашевич в справі зміни кількох постанов закона про воєнні чинитьби, пп. Романчук, К. Левицький, Сінґалевич, Лев Левицький в справі вироків смерти і інтернованя у східній Галичині, п. К. Левицький в справі безправного судового стеженя п. Короля, пп. Олесницкий, К. Левицький і Онишкевич в справі поступованя старость, реквізиційних команд і т. д. у східній Галичині при рільних роботах.

Слідуюче засіданє завтра. На дневнім порядку: 1) третє читанє реґуляміну, 2) вибір комісій, 3) перше читанє буджетової провізорії.

ВІДЕНЬ (Ткб.). 6. червня. Засіданє Палати послів отворено о год. 11 мін. 10.

Військовий прокуратор команди в Кракові домагає ся видачі посла д-ра Зиґмунта Марка по причині провини з § 67 військ. закона.

Міністер скарбу предложив виказ в справі програми будови та інвестицій на державних зелізницях за 1901 і 1905, а також в справі будови водних доріг і реґуляції за час від 1 січня 1914 до 30 червня 1916.

П. Габерман і тов. внесли інтерпеляцію в справі експльозії у фабриці амуниції в Болевці, п. Пік і тов. в справі звільнення зі служби всіх ополченців повисше 50 літ.

Президент заявив, що на бажане послів перерваe засіданє до год. 4 по полудни.

ВІДЕНЬ Приняте вчера внесене п. Франто о протоколоване ненімецьких промов спричинила конечність переговорів між партіями, щоби довести до порозуміня в тій справі. По причині відложено наради палати до по полудня.

НОВИНКИ.

— **Буджетова провізорія а славянські клюби.** Чеські дневники доносять, що УДР. вибрала бесідником свого голову Ю. Романчука, полудневo-Славянський клюб делеґував посла дра Корошеца і дра Лягінію.

— **В статі п. н. „Правне застережене“**, поміщеній в 117 ч. „Українського Слова“ з дня 2. червня 1917 р. пропущено поміж підписами послів імя дра Ол. Колесси. Отсим стверджуємо, що посол проф. др Ол. Колесса підписав державно-правне застережене Української Парляментарної Репрезентації враз з иншими її членами.

— **Ватикан і нова Росія.** „Реч“ доносить, що Ватикан рішив отворити окрему управу католицьких справ в Росії. Папа хоче сам взяти

провід в тій управі. Управа має стреміти також до зближеня між римо-католицкою а православною церквою,

— **Не перестають опікувати ся.** Міністерство віроісповідань і просвіти рескриптом з дня 24. лютого 1917 р. ч. 2.745 зарядило, що молодіж російської народности (має розуміти ся Українці з Волині) могуть ходити тільки до німецьких і польських ґімназій в чисто польських околицях Російські піддані Поляки могуть бути приняті до всіх середних шкіл

Наші посли повинні постарати ся, щоби Волинці-Українці були допущені до наших українських шкіл, а не виключно до польських. Досить уже такої опіки зі сторони наших зичливих приятелів.

— **Шкільні вісти.**

В дівочій ґімназії С. С. Василянок відбудуть ся приватні іспити із всіх кляс дня 15. і 16. червня.

Вступні іспити до першої кляси відбудуть ся перед феріями дня 20. червня. До сего іспиту треба зголосити ся день перед тим в канцелярії дирекції, ул. Потоцького ч. 95.

Речинець іспитів по феріях оголосить ся пізнійше.

Вступні іспити до кля від II. до VIII. відбудуть ся між 5. а 10. вересня. — о. Т. Лежогубський, директор.

— **Пригода епископа Сапіги.** Член палати панів князь-епископ Адам Сапіга був з нагоди отвореня державної ради у Відни. Коли 2. червня приїхав з польського костела (Rennweg, 5) на дворець північної зелізниці, забув в ненумерованій повозці більшу торбу на акти. В ній був перстень епископський з великим шафіром і золотий епископський хрест, обсаджений брилянтами, та ріжні предмети до подорожі.

— **Без осьмої кляси.** Як доносять часописи, в дуже богатьох наукових заведенях в Австрії треба було на разі звинути осьму клясу, бо майже всіх учеників покликано до військової служби.

— **Вовки коло Сараєва.** З Сараєва доносять: В околици міста появило ся богато вовків, котрі серед ясного дня нападають на діти. Вже богато волів і коров вовки роздерли.

— **Резолюція польського соймового Кола „злочинна і лайдацька“.** З Варшави доносять до „Naprzod-у“: „Деякий фермент в тутешній політиці викликали ухвали галицького соймового Кола. Вони були для дуже многих несподіванкою, тож не легко знайшли зрозуміне, а в угодовім таборі викликали констернацію. Висловом сеї останної була вчерашна (з 1. VI) дискусія в „Клюбі польських державників“, де п. Студніцький реферував питомим собі способом про краківські події, в котрих сам взяв деяу, хоч пасивну участь. В тій дискусії згодили ся, що резолюція соймового Кола є „в своїй глупоті злочинною“, як говорив референт і „лайдацькою“, як доказував Т. Ґружевський“...

— **Окружний народній банк.** „Новое Время“ з 30. (17,) цвітня доносить, що харківська конференція в справах дрібного кредиту ухвалила зорґанізувати в Харкові акційний окружний банк товариств взаімного кредиту з основним оборотовим капіталом 3 міліони рублів. Область діяльности банку обіймає, як доносить „Южный Край“, ґубернії: харківську, полтавську, катеринославську, воронізьку, таврійську, херсонську й курську. (ВСвУ).

— **Про відшкодуване для України за Сибір.** „Новое Время“ з 9. мая (26. цвітня) подає, що на харківськім українськім ґуберніськім зїзді деякі промовці підкосили, що Україна не лише повинна дістати автономію, але також якесь відшкодуване зате, що вона не могти ме користати з Сибіру й инших окраїн Росії. Російська міць, казав один з промовців, сотворена завдяки українським козакам і нащадки сих козаків повинні дістати принаймні щось за здобуте ними для Росії. (ВСвУ).

— **На російськім фронті.** Російська преса подає драстичні приклади недостачі дисципліни в деяких формаціях російського війська. Полковник Ґрузінов в розмові з співробітником „Утро Росії“ оповідав: Чи се нормальна ситуація, коли один відділ війська заявив мені, що не віддасть коний, котрі забрав жандармам? Відділ сей сказав, що то його добича. Чи се нормальне, коли військові відділи заявляють, що не узнають розказів висшої власти, а тільки зарядженя команд? Уважаю, — говорив загально Ґучков, що ситуація власти в Росії так непевна, що праця в тих умовах нечувано утруднена.

Димісію Ґучкова спричинили такі факти, як сей, котрий наводить „Утро Росії“: На однім відтинку фронту знайшли ся два офіцири, що вели аґітацію в дусі Леніна. Почало ся „братане“ з Німцями на велику скалю. Полки перервали стріляне, щоби не перешкаджати „братаню“ через мур баґнетів. Колиж артилерія почала огонь проти Німців, жовняри підбурені через тих офіцирів, котрі вказували, що та стрілянина може „роздражнити Німців“ і перешкодити справі мира“ — арештували команданта артилерійської батерії, яка „відважила ся“ стріляти на Німців.

— **Український концерт в староримськім амфітеатрі.** На днях поїхала молодіж віденського укр. учительського семинара в околиці Прешбурґа і підчас сеї прогульки уладила прегарний концерт в стариннім „Carnuntum“ з нагоди річниці смерти Маркіяна Шашкевича і вісімдесятьліття виданя „Русалки Дністрової, котра явила ся над Дунаєм“. Концерт відбув ся в дуже добре збереженім римськім амфітеатрі, який побудовано 184 р. по Хр. Продукції хору семинара під диріґентурою учителя Левицького Івана і всі прочі точки проґрами відбули ся проти т. зв. цісарської льожі, що доси дуже добре заховала ся. Слухачі заняли місця, на яких засідали римські „quattuor viri“, городська управа і другі тодішні урядники. Вид був незвичайний і дуже ориґінальний. Про заслуги Шашкевича говорив дуже влучно п. Бабюк Андрій У.С.С, ученик семинара. П. Музиківна співала сольо: Цвітка дрібная. Деклямацію „Вірна і Безрідний“ віддала дуже добре п. Бучко. Управитель семинара о. др Застирець закінчив концерт промовою, в котрій зазначив, що сей незвичайний обхід Маркіянів має і символічне значіне, бо означає пробудженя нашої словесности і змагань національних наче на руїнах будівлі староримського амфітеатру, де з волі деспотів лила ся кров мучеників і борців. Вкінци віддавши честь праці і заслугам Маркіяна, заохотив молодіж, будучих учителів, щоби в будуччині уряджували часто для молодіжи такі щирі обходи, котрі глибоко врізують ся в память молодого поколіня та розбуджують любов і пошану до свого рідного і всего, що величне і ідейне.

— **Богацький начальником київської повітової міліції.** „Кіевская Мысль“ доносить, що Рада при повітовім комісарі вибрала комендантом міліції київського повіту запасного надпоручника П. Богацького, який недавно повернув з Нариського краю, куди його заслано за політичну справу. Помічником команданта міліції вибрано інжинїра-механіка Ковенка, одного з визначних діячів „Люботинської республики“ в 1905 р. Він увязнений був за політичну справу, втік був з вязниці, а потім його знов арештовано. Ковенко заявив, що належить до українських соціяльних демократів. (Богацький був перед війною редактором українського журналу „Українська Хата“. — Ред.). (ВСвУ).

— **Смерть Ів. Алчевського.** Знаменитий, загально знаний в Европі й Америці український співак Іван Альчевський, артист петроградського державного маріїнського театру, помер у Баку, на Кавказі, дня 10. мая. Російські часописи присвячують Алчевському дуже теплі й великі посмертні згадки. (ВСвУ).

— **Українська проповідь у київськім Соборі.** „Новое Время“ з 1. мая (18. цвітня) доносить з Київа: Первий раз у Софійськім Соборі в часі літурґії виголошено проповідь в українській мові. (ВСвУ).

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 7. червня 1917.

Нині: 7. червня гр.-кат. 3-е Об. гол. Ів. римо-кат. Боже тіло.

Завтра: 8. червня гр.-кат. Карпа ап., римо-кат. Медарда.

○ В четвер 7. червня о год. 6·30 відбуде ся на „Академічній Громаді“ відчит тов. І. Білинської п. з „Жінка в творах Франка“. По відчиті дискусія. Просить ся всіх Товаришів (-ок) прибути. Гостям раді. — Виділ.

○ З тов. „Просвіта“. Членам орґанізаційно відчитової комісії Головного Виділу Товариства „Просвіта“ пригадуєсь отсим, що засідане сеї комісії відбуде ся в четвер дня 7. червня о год. 7-ій вечером.

Рівночасно запрошуєсь на се засідане усіх, у кого є охота до праці в львівських і підльвівських читальнях. — Президія комісії

○ Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ прийме сейчас кілька бюрових сил і 1. хлопця до послуги. Поданя з залучниками належить вносити до Товариства Львів, ул. Руська ч. 20. 1—3

○ Український Епархіяльний Комітет опіки над воєнними сиротами у Львові, пригадує отсим, що в четвер, 7. с. м. відбудуть ся о год. 10-тій рано в комнатах „Української Бесіди“ перші загальні збори „Українського краєвого Товариства охорони дітий і опіки над молодіжию“, в яких зволять взяти участь члени основателі і всі, що інтересують ся справою ратованя дітий та хотять стати членами сего Товариства.

Того самого дня і в тім самім льокали відбудуть ся о год. 5-тій по пол. сходини членів сирітського захисту ім. Митр. А. ґр. Шептицького у Львові, на яких Управа здасть звіт зі своєї півторарічної діяльности. Просимо отсею дорогою всіх членів Комітету праці о ласкаву присутність, бо окремих запрошень не розсилаємо. Гостям будемо дуже раді.

За Управу: В. Нагірний, голова, о. В. Лициняк, секретар. 2—2

Виказ жертв,

на приватну українську ґімназію в Долині в коронах і сотиках (після громад).

(Далі).

Долина. 382·38, на се зложили: о. Т. Величковський з пушки 6·26, п. А, Крушельницький 2·67, учительський ґімн, збір 81·68, п. Творидло 31, о. М. Лада 58, уч. Любачівський збірку 33·12, учен. Ігнатів 16, від: Анна Кабич 1, Іван Іванів 40, Анна Сленкевич 30 с, Петро Душинський 60 с, Каролина Юревич 2, Марія Слюсаренько 2, Францїска Суковата 1·20, Иосиф Погонич 1, Петро Юревич 70 с, Марія Ігнатів 40 с, Андрій Горбовий 2, Марія Юревич 1 к, Анна Юревич 1·40, Стефан Личковський 1, Юлія Білан 30 с, Василь Салевич 70 с, п. Антонович збірку 137, а то від: громади Рахинь 50, в Бесіді 2, Анна Павловська 10, Федор Литвин 10, Євдоха Литвин 10, Тонька Маланчук 5, Шірко 2, Катерина Федорич 2, Корнеля Карнута 3, Михайло Лапій 2, Адам Фединяк 2, Євдоха Гон 1, Рузя Сікан 5, Иосиф Василишин 4, Франц Вендельберґер 4, Михайло Лапій 4, Олена Бейчук 10, Анна Федів 4, Анна Данкович 10, Стефан Пилипів 1, Рузя Дмитровська 2, Анна Бріцка 2, Олена Федорич 2, Настуня Бріцка 2, Анна Яцишин 4, Марія Федорас 2, Рузя Гладич 90 с, Маруня Шутко 60 с, Настуня Воробець 40 с, Настия Олійник 1, Василь Гоцуляк 1, Юрко Калинчій 10, п. Антонович 17, „Руська Каса“ в Долині збірку 16·65, а то від: Ядвіґи Коваль 20 с, Анни Шосии жінки Семена 10, Бубнюк Никола 2, Параска Чоповска 1, з пушки 3·45. Жидачів 79·30, на се зложили: уч. Матура збірка 41, уч. Михайлович збірка в Журавні 38·30, а то від: Михайловича Олекси 1·30, Гринишин Василь 40 с, Михайлович Іван 2, Михайлович Гликерія 1, Михайлович Марія 50 с, Михайлович 50 с, Шевчук Максим 1, Клявда Стасишин 2, П. Д. 1, п. Роснецка Емілія 2, Сенька Кулик 2, Евфрозина Кулик 1. Марина Іваник 1, Таця Данилишин 2, Анна Харітон 2, Юлія Харітон 2, Текля Харітон 1, Іван Кулик 2, о. Ярослав Роснецкий 4, Христина Михайловичева 2, богос. Музичка Григорий 2, Анна Михайлович 1, Ярослав Михайлович 1, Василь Патерин 20 с, Гринь Жолобка 20 с, Михайлович Марія учен, сем. 2, Меланія Пакиж 1, Т. Могила 20. Должка. 20, на се зложили: Юрко Юзьків начальник громади 20. Калуш. 290, на се зложили: о. В. Петрушевич 100, (квеста), уч, Попель збірка 150, др Куровець 40.

(Далі буде.)

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 6. червня

На східнім фронті:

Коло провалу Ойтоз здавлено замикаючим огнем слабший ворожий наступ. Крім сего де-неде діяльність піхоти.

На італійськім фронті:

Неприятель сбезсилив себе вчера безуспішними наступами між долиною Wippach а морем, хотячи поветовати собі невдачу минулих днів на високорівні Красу. Приступи його не повели ся. Наші війська побільшили свій успіх через здобуте приступом одного узгіря коло Яміяно і вдержали цілу здобуту область, проти завзятих протинаступів. Число бранців полонених в боях за останні дні побільшило ся на 250 офіцирів, серед них 4 штабових офіцирів як також 10.000 жовнярів.

Кілька італійських полків дістало ся в повній силі своєї залоги в наші руки, так пр. полк піхоти ч. 86 о числі 2.685 жовнярів, полк піхоти ч. 69 о числі 1932 жовнярів, полк піхоти ч. 71 о числі 1831 жовнярів Знищені є бриґади Верона, Сиракуза, Пуґліє і Анкона в котрих складі ті полки бороли ся. В тунелю Сан Джіовані здобули ми великий полевий шпиталь. Поле борби вкрите тілами вбитих Італійців Вчерашної, місячної ночи італійські летуни налетіли на міста і місцевости далеко поза нашим фронтом. Дотерли они аж до Любляни в Тиролі в околиці Боцен. В Побережу і Країні кількох мешканців згинуло від бомб. Матеріяльної шкоди не було.

На південно-східнім фронті:

Не було зміни.

Шеф Ґенерального Штабу.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

Західний фронт:

Фронт цільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

Борба артилерії в луку Wytschaete лише з короткими перервами тривала дальше. Сильні ворожі вивідні наступи ми відперли. Вечером і ночаю побільшила ся борба на цілім фронті в Artois. Коли зовсім стемніло ся виконали Анґлійці сильний наступ на північнім березі Скарпи. Між Gavrelle і Fampoux баварські полки відкинули неприятеля з великими втратами для него. Дальше на полудне вдерли ся його наступаючі відділи коло двірця Rouex до нашого становища. Там ведеть ся й досі борба о малі відтинки.

Фронт пруського наслідника престола:

На Chemin des Dames і в західній части Champagne діяльність артилерії тривала зі змінною силою.

З ночи на рано підприняли Французи ще третий приступ на північний захід Braye. Також сей приступ не приніс їм ніякої користи, а заподіяв лише кроваві жертви. Також даремно і з втратами наступали сильні французькі сили коло Moriens на Зимову Гору.

Фронт князя Альбрехта віртембергського:

Нічо нового.

На східнім і македонськім фронті крім позиційного огня і сутичок перед становищами нічо не змінило ся.

На східнім березі Струми кинули ворожі летуни горіючі бомки на дозріваючі поля зі збіжем.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За се рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведене
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймоване зубів без болю і пльомбоване.
Штучні зуби в кавчуку, золоті і платині.
Пацієнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротшім часі.

Реклямації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руска ч. 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 60 сот., за стрічку а в оповістках 80 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Оголошеня.

Струтинський Василь, k. k. Schützen Rgt. 19 — Hohenstadt — Mähren пошукує жени Магдалени з дітьми з села Броварі, повіт Бучач. 1—3

Слугу Українку, совісну роботящу — приййму сейчас. Відомість при вул. Здровя ч. 9. у портера. 1—3 з.

Піварчук Марія, евакуована із Зубрця пов. Бучач, тепер в Угельві п. Соколів к. Стрия, пошукує свого чоловіка Олекси, котрий служив при k. k. Landwehr Rgt. 95. Хтоби знав що про него, зволить ласкаво донести на повисшу адресу. 1—2 з.

АДРЕСА:
Hauptkasse der Zentralleitung der Ukrainischen Legion
WIEN, VIII. LEDERERGASSE 20.
ЧЕКОВЕ КОНТО: 12.259
ПРОСИМО НА СЮ АДРЕСУ СЛАТИ ЛИСТИ І ДАТКИ НА СТРІЛЕЦЬКІ ЦІЛИ.

Одиноке українська Товариство взаїмних обезпечень на житє і ренти

„КАРПАТІЯ“

Почесний президент Його Ексцеленція митрополит граф Шептицький.

Товариство оперте на взаимности, а через се усі зиски припадають самим членам. Ручить вже по трех літах неоспоримість і незапалість обезпеченя. Признає по трех літах право викупу, а також вже по трех літах уділює позички на низькі відсотки. У всіх справах звертати ся на адресу:

Львів, вул. Руська ч. 18.

Години урядові: від 8 до 2.

Найкраєщі оповіданя, сьміховинки та сьпівомовки.

Десять книжочок за кор. 4·16

1) Оповіданя і сьміховинки Олекси Стороженка	ціна	44 сот.
2) Нові часи, оповідане О. Маковея	„	44 „
3) Кармелюк, оповідане М. Вовчка	„	44 „
4) Оповіданя Федьковича: 1) Три як рідні брати, 2) Опришок	„	44 „
5) Приказки і байки Ст. Руданського	„	44 „
6) Сьпівомовки	„	44 „
7) Оповіданя М. Вовчка 1) Козачка 2) Чумак 3) Свекруна	„	44 „
8) Оповіданя М. Вовчка 1) Сестра 2) Сон	„	44 „
9) Перекотиполе — оповідане Квітки — Основяненка	„	44 „
10) П. Куліш: Орися, Давне горе, Степова могила	„	20 „

Замовленя і рівночасно гроші висилати до:
Канцелярії Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10.
На порто звичайне треба додати при замовленю всіх книжок 30 сот., а на поручене 65 сот.

Загальні Збори

товар. кредитового „ВЕРХОВИНА“ в Сколім, відбудуть ся в середу дня 13. червня 1917 о 10. год. рано

в САЛИ МАҐІСТРАЦЬКІЙ

З СЛІДУЮЧИМ ДНЕЗНИМ ПОРЯДКОМ:

1. Відчитане протоколу з послідних загальних зборів.
2. Звіт управи і Надзираючої Ради з діяльности і рахунків за рік 1914—1916.
3. Звіт ревізійної комісії з внесенем на уділене абсолюторії управі і Надзираючій Раді з діяльности і рахунків за рік 1914—1916.
4. Затверджене вибору членів управи.
5. Вибір 7 членів Надзираючої Ради.
6. Відчитане звіту з ревізії переведеної 24. червня 1914 ревізором Союза Ревізійного.
7. Внесеня членів.

Замкнене рахункове за рік 1914—1916 є виложене в льокали товариства до перегляду членів (§. 59. статута).

о. Евст. Качмарський голова. **о. Ігнат. Юхнович** член Надз. Ради.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“

у Львові, вул. Руська ч. 20. Телеф. 788.

засноване при Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілю Товариства є уділюване кредиту своїм членам рільникам обезпеченим в „Дністрі“ від більше літ.

Відсотки від вкладок 3¾ проц., без потрученя рентового податку.

Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах від 8. до 2. в полудне.

Конто в Почтовій Щадниці 35.527
Жирове конто в австро-угорськім Банку.

Щадничі вкладки	К. 5,327.450
Власний маєток	„ 686.383
Уділені позички	„ 4,233.603

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем.

АРТИСТИЧНЕ
ЗАВЕДЕНЄ РИТІВНИЧЕ
найдешевша фабрика кавчукових стампіль

Д. ВАЙСА

у Львові вул. Сикстуська ч. 13.

виконує гарно всі ритівничі роботи з металю, литі і прасовані.

Таблиці і шильди литі в ріжних металах, адреси до машин і на двері, надгробні таблиці, назви вулиць і числа на доми.

Всі замовленя виконують ся в якнайкоротшім часі.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.